

В. І. Боброва

**ХРОНІЧНИЙ ГАСТРОДУОДЕНІТ
У ДІТЕЙ. СУЧАСНІ МЕТОДИ
ДІАГНОСТИКИ, ЛІКУВАННЯ
І ПРОФІЛАКТИКИ**

Київ-2014

В. І. Боброва

ХРОНІЧНИЙ ГАСТРОДУОДЕНІТ У ДІТЕЙ. СУЧАСНІ МЕТОДИ ДІАГНОСТИКИ, ЛІКУВАННЯ І ПРОФІЛАКТИКИ

Київ-2014

Рецензенти:

О.Г. Шадрін – доктор медичних наук, професор, завідувач відділення проблем харчування та соматичних захворювань дітей раннього віку Державної установи «Інститут педіатрії, акушерства та гінекології НАМН України», головний позаштатний спеціаліст МОЗ України з дитячої гастроентерології

В.Д. Лукашук – доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри педіатрії №5 НМУ імені О.О. Богомольця

Боброва В. І.

Хронічний гастродуоденіт у дітей. Сучасні методи діагностики, лікування і профілактики (з кольоровими іл.). – К.: «Медексперт», 2014. – 112 с. (16 с. кольор. іл.).

ISBN 978-966-171-785-4

Монографія присвячена одній з актуальних проблем дитячої гастроентерології – вивченню механізмів розвитку хронічних запальних процесів в слизовій оболонці шлунка та дванадцятипалій кишці, а також факторів, які впливають на характер перебігу хронічного гастродуоденіту. З огляду на сучасні дані, представлені загальні питання норми і патології шлунка та дванадцятипалої кишки, основні клітинні та молекулярні механізми запалення та регенерації слизової оболонки шлунка та дванадцятипалої кишки, етіопатогенетичні аспекти формування та перебігу хронічного гастродуоденіту розглянуті з позиції доказової медицини. В монографії висвітлені основні лікувально-профілактичні заходи хронічного гастродуоденіту у дітей, запропонований алгоритм протирецидивного лікування хронічного гастродуоденіту у дітей.

Монографія призначена для студентів вищих навчальних закладів, лікарів-інтернів, дитячих гастроентерологів, педіатрів та лікарів загальної практики сімейної медицини.

Усі права автора захищені.

Жодна частина цього видання не може бути використана без спеціального дозволу автора.

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ.....	5
ВСТУП	6
РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ НОРМИ І ПАТОЛОГІЇ ШЛУНКУ ТА ДВАНАДЦЯТИПАЛОЇ КИШКИ	8
1.1. Морфологічні особливості шлунку та дванадцятипалої кишки	8
1.2. Фізіологічні особливості шлунку та дванадцятипалої кишки	13
1.3. Клітинні та молекулярні механізми запалення та регенерації слизової оболонки шлунку та дванадцятипалої кишки	16
РОЗДІЛ 2. ЕПІДЕМІОЛОГІЯ І ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕБІГУ ХРОНІЧНОГО ГАСТРОДУОДЕНІТУ У ДІТЕЙ	20
2.1. Поширеність хронічного гастродуоденіту серед захворювань органів травлення.....	20
2.2. Структура захворювань верхнього відділу травного каналу у дітей (за даними ретроспективного аналізу)	21
2.3. Особливості перебігу хронічного гастродуоденіту у дітей	22
РОЗДІЛ 3. ЕТІОПАТОГЕНЕТИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ХРОНІЧНОГО ГАСТРОДУОДЕНІТУ У ДІТЕЙ	29
3.1. Роль екзогенних факторів у розвитку хронічного гастродуоденіту у дітей	29
3.2. Вплив агресивних факторів на формування і перебіг хронічного гастродуоденіту у дітей	30
3.3. Вплив захисних факторів на формування і перебіг хронічного гастродуоденіту у дітей	46

РОЗДІЛ 4. ДІАГНОСТИКА І ЛІКУВАЛЬНО-ПРОФІЛАКТИЧНІ ЗАХОДИ ХРОНІЧНОГО ГАСТРОДУОДЕНІТУ У ДІТЕЙ	60
4.1. Проблеми діагностики і лікування хронічного гастродуоденіту (за даними ретроспективного аналізу).....	60
4.2. Клінічні прояви хронічного гастродуоденіту у дітей, особливості при різних формах захворювання	64
4.3. Морфологічні зміни СОШ та СО ДПК у дітей, особливості при різних варіантах хронічного гастродуоденіту	70
4.4. Особливості лікування хронічного гастродуоденіту у дітей в залежності від варіанту його перебігу	75
4.5. Лікувально-профілактичні заходи хронічного гастродуоденіту у дітей	89
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	100